

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA

VOL. IV

Missouri • Montana • Nebraska • Nevada
New Hampshire • New Jersey
New Mexico • New York

FERDINANDO FREGA ✨

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. IV

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 12

Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York State. Amerika yolculuğunun dördüncü etabı: ovalardan doğu kıyısına.

Sıfırncı Bölüm — ortak açılış

Bu açılış bölümü, Amerika Birleşik Devletleri'nin Kadınları serisinin altı cildinin hepsinde ortaktır. Burada eksiksiz olarak yer alıyor ve seri tekrar olmadan sırayla okunabilsin diye kapalı duruyor.

SIFIRINCI BÖLÜM

Burada dünya bir toprak parçası değil: bir sınırdır. Kuzey Kutbu ağırlamaz, affetmez, hataya yer bırakmaz. Beyaz, sessiz ve belleksiz mutlak bir varlık gibi hüküm sürer. Sıcaklık meteorolojik bir veri değil: bir yırtıcıdır. Gece aylarca sürer, düşünceleri ezer, insanların hatlarını bozar, iradelerini yutar.

Topluluklar az, küçük ve kapalıdır. İnuitler, Yupikler, Arktik halkları kimsenin kalmayı seçmeyeceği yerlerde yaşar. Burada her birey grubun hayatta kalması için vazgeçilmezdir. İşe yaramıyorsan yük olursun. Ve yük olanlar sessizliğin içinde, karın içinde, hiçbir ödün vermeyen bir çevrenin mantığı içinde kaybolur.

Bilim üsleri başka türden bir soğuk ekler: hiyerarşilerin soğukunu. Burada kadın nadir bir varlıktır; ya uyum sağlaması ya da yenik düşmesi gereken bir istisna.

Bu yerde “kaybolma” kavramı yoktur. Yalnızca her şeyi silen beyaz vardır.

İnuit ve Yupik kadınları

Arktik’in kız çocuğu şımartılmaz: hazırlanır. Soğuğa, karanlığa ve açlığa direnmeyi erkenden öğrenir. Klana yararlı olmak zorundadır, çünkü burada kimlik kişisel değildir. İşlevseldir. Kadın ailenin ve topluluğun yükünü taşır: yiyecek, ateş, çocuklar, postlar, bakım. Kimse haklardan söz etmez. Kimse kırılğınlıktan söz etmez. Depresyon vardır, ama adı yoktur. Şiddet vardır, ama tanığı yoktur.

Bilim üslerinin kadın

Eğitimli, yetkin, disipline alışkın. Araştırmacı, teknisyen, doktor olarak gelir. Kuzey Kutbu’nun diplomaları tanımadığını çabucak keşfeder. Burada yalnızca zihinsel dayanıklılık sayılır. Erkek hiyerarşileri ona hükmeder ve her zayıflık belirtisi zayıflık olarak yorumlanır. Gücün yetmediğı bir ortamdır bu: aşırı bir öz denetim gerekir.

“Dışarıdan” gelen Batılı kadın

Özgürlük içinde büyümüş, soğuğu fethedebileceğine inanarak gelir. Ama bu yer onu kırar: yalnızlık, küçücük alanlar, bitmeyen sessizlikler. Üsler topluluk değil, mekanizmadır. Ve erkeklerin tasarladığı bir mekanizmanın içindeki kadın, kaybolmamak için savaşmak zorundadır.

Dünyanın Kıyısına Yolculuk

Komşum Antonio, nam-ı diğer Nino, yıllardır Kuzey Burnu’ndan, gece yarısı güneşinden, karanlıksız aylardan söz ediyordu. Cebinde taşıdığı bir hayaldi, imkânsız bir şey gibi. Bir mayıs sabahı kapısını

çaldım ve yalnızca şunu söyledim: “Bavulunu hazırla. Bir saate dönerim. 30 gün sonra döneceğiz.” Bana şaşkın, mutlu baktı. Karısı endişeyle planımızın ne olduğunu sordu. “Bir hayalin peşinden koşmak,” diye cevap verdim.

Arabaya bindik. Karılarımız bize deliymişiz gibi bakıyordu. Ama bu yolculuk gerçektir. Nino şimdiden soru yağmuruna tutmuştu. “Nereye gidiyoruz? Yanıma ne kadar para alayım?” “Rahat ol,” dedim. “54 saatte oradayız. Topu topu 5.000 km. Yeni Range Rover’dayız. Yolculuğun tadını çıkar.”

Her 300 km’de bir durmam gerekiyordu: benden on iki yaş büyüktü, kendi ritmi vardı. Bende su ve sıvılar vardı; onda kahve ve bedensel ihtiyaçlar. Ve ilerledikçe hayatını daha çok anlatıyordu. O bitmeyen yol olmasa asla öğrenemeyeceğim şeyler.

Arabada yalnız iki erkek, durmadan kadınlardan konuşuyor. O hayatında yalnızca karısını tanımıştı. Güldüm. İçini rahatlattım: “Biz de öyleyiz.”

60 saat araba kullanırken aklımı nasıl yerinde tuttuğumu sordu. Ona Rusya’yı anlattım: 22 yaşında, hiç tanımadığım bir kadınla buluşmak için 51 saat araba sürmüştüm. “Mesafeler sınır değildir,” dedim ona, “bahanedir. Benim hiç olmadı.”

Beyazlığa varış

Norveç’e girdik. Yol üstünde bir pansiyon. Arabayı orada bırakıp kızakla devam edecektik.

Rehber tepeden tırnağa örtülüydü, içine girilmez biriydi. Gözlüğünü çıkardığında bir kadın olduğunu fark ettim. Norveçli bir kadın; sessiz, dolaysız, buz gibi. Nino kızağın ortasında, o önde, ben 190 cm’le arkada, en sonda.

Hâlâ gün ışığı vardı. Saatim saati gösteriyordu ama gece mi sabah mı olduğunu söylemiyordu. Gece yarısı güneşiydi. Kuzey Burnu'na varmıştık.

Nino ağladı. Bana sarıldı. Gülererek dedim ki: “Dikkat et... insanlar gey olduğumuzu sanabilir.” Güldük, ama dünyanın kıyısındaaydık.

Sonra ayaz geldi: -52°C.

Gerçek Arktik'e giriş

Üstümüzü değiştirmemiz için bizi metal bir konteynere götürdüler. Son derece ağır, dolgulu, karmaşık fermuarlarla kapanan tulumlar.

Rehberin parasını ben ödedim. Nino'yu birkaç erkekle bir igloda bıraktılar; beni başka bir igloda bir aileyle: 70 ile 80 yaşları arasında yaşlı bir adam ve 30 ile 50 yaşları arasında üç kadın.

Kapalı bir dünyaydı. Basit. Acımasız.

Adam bir kenarda duruyordu. Kadınlar tempoyu sürdürüyordu. Tuvalet de igloya beş metre uzaklıktaki bir tümsekti: kaka yere değmeden donuyordu. İlk çişim sarı bir kutup yıldızına dönüştü. Kuzey beni böyle selamlıyordu.

Orta yaşlı kadın, Magi, biraz İngilizce konuşuyordu. Gerisi jestlerdi, gözler, eller. Soğğun dili.

Tulumu nasıl kullanacağımdan emin olamadığımda, hiç düşünmeden, gizli bir fermuarı göstermek için kasığıma dokundu. Ne art niyet vardı ne utanç: yalnızca işlev. Hayatta kalmak.

İglodaki üç gün

Yiyecek getirdiler. Tütsülenmiş balık, çiğ balık, morina karaciğeri, balina karnı. Bir de köpekbalığı köfteleri. Seçme şansы yoktu.

Alternatif yoktu. Doğanın verdiği buydu.

Sonra içtim: kırmızı bir sıvı. Şarap sandım. Süzölmüş, kaynatılmış, tatlandırılmış balına kaniydi. İçtim. Bana daha önce hiç hissetmediğim bir güç verdi. İlkel bir enerji. Kokain sandım. Hayır. Bedene giren Kuzey'di.

Kadınlar beni izliyordu. Yaşlı adam ava çıktı. Ben dinlendim ve kan içtim. Telefonsuz, internetsiz, bilgisayarsız, Nino'suz üç gün. Yalnızca ben ve onlar.

Gece yoktu. Yalnızca ışık, ateş, buz ve nefes.

Üç kadın uyumak için uzandı. Ben bir yer aradım. En genci kolunu kaldırdı ve yaklaşmamı işaret etti. Kahkahayı bastılar. Anlamadım. Benim onların "Noel'i" olduğunu söylediler.

Kabul edildiğimi söylemenin bir yolu.

Teşekkür etmek için onlara biraz para vermeye çalıştım. Reddettiler. Yalnızca bir sarılma istediler. Bir de kendilerini daha yakın hissetmek için Calabria dilinden birkaç kelime.

Orada gerçek hediyelerin değerini anladım: satın alınamayan ve satılamayan hediyelerin.

Rehberin vedası

Üç gün sonra rehber geldi. Üç kadınla bir saat konuştu. Ben dışarıdaydım. Ne dediklerini anlamadım. Benim işim değildi. Onların diliydi, onların dünyası, onların yasası.

Konteynerde soyunurken rehber içeri girdi. Meraklı. Dolaysız. Kuzeyli. Bana sımsıkı sarıldı. Beni öptü. Teni süt kadar beyazdı. Gözleri ağustos göğü kadar maviydi.

Onu oradan götürmemi istedi. O dünyadan çıkmak için her şeyi yapardı.

Saygıyla gülümsedim. Yapamazdım. Yapmamalıydım.

Ona yalnızca bir söz bıraktım: “Bir şeye ihtiyacın olursa bana mektup yaz. Sana yardım ederim.” Parayı bile reddetti. Güzel bir kadındı, ama yalnızdı. Uzaktan görülmeyen bir yalnızlık. Soğğun affetmediğı bir yalnızlık.

Eve dönüş

Nino’yu almaya gittik. Mest olmuştu. Geri dönmek istemiyordu. Ama benim karısıyla bir randevum vardı.

Herkese üç gününü anlattı. Ben sustum. O adamla hiçbir şey paylaşmadım. Yalnızca kâğıtla.

Ve böylece Nino kendi dünyasına dönerken ben çoktan bir başkasının yolundaydım. Başka bir varış noktası. Başka bir karşılaşma.

Hoş geldin.

Sonsöz

Kuzey seni almaz: seni değiştirir. Ve seni asla

bütün olarak geri vermez. Erkekler Kuzey Kutbu’na ışık, sessizlik, fotoğraf, hayal aramaya gelir. Kadınlar hayatta kalmak için kalır.

Erkekler gördüklerini anlatır. Kadınlar yaşadıkları hakkında susar.

Erkekler döner. Kadınlar kalır. Soğukta, kardan evlerde, duyulmayan sessizliklerde kalırlar. Onları kutlamayan toplulukları ayakta tutmak için kalırlar. Çocukları, yaşlıları, yabancıları korumak için kalırlar. Görünmez kalırlar.

Oradan yalnızca bir anı aldım: güzel, inanılmaz derecede güzel, ama yalnız bir kadın. Romantik anlamda değil. İnsani anlamda. Trajik anlamda.

Düşünce

Kuzey bedeni öldürmez. Varlığı öldürür. Geriye kalan da beyazdır: kadınların aynı anda hem yaşadığı hem kaybolduğu bir yer.

Bu yüzden yazıyorum. Çünkü uç yerler kendi hikâyelerini anlatmaz. Ve onların içinden geçenler susma lüksüne sahip değildir.

Ben değil. Ben değil. Toprağım beni doğurdu, dünyanın geri kalanı da beni bir misafir olarak değil, aileden biri olarak karşılıyor.

Kuzey'in mutlak beyazlığından Amerika Birleşik Devletleri'nin mutlak karmaşasına indim.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

İmkânsız Görev

Bir Amerikan şirketinde on sekiz yıl çalışmak sana dünyadaki başka hiçbir şirketin veremeyeceği bir şey verir: bir iş kültürü, prosedürler, net bir misyon ve teori olmayan — günlük pratik olan — bir değerler sistemi. Bunları sana açıklamazlar; senin için inşa ederler. Hem de iznini sormadan.

Hiç hayal etmediğim bir iş teklif edildiğinde New York ofisindeydim. Bir terfi değil. Bir tayin değil. Bir deney.

Amerika Birleşik Devletleri içinde bir insan ilişkileri modelini doğrulamak için oluşturulmuş gizli bir program. Yöneticileri, psikologları ya da eğitmenleri seçmemişlerdi. Gerçek dünyada belli türden bir deneyimi olan insanları seçmişlerdi. Ve benim

adım çıktı — on sekiz yıldır satışta olmama rağmen. Role bakmıyorlardı: zihne bakıyorlardı.

Sınavı anlatmak basit, tamamlamak son derece zordu:

bir yılda Amerika'nın 50 eyaletini gezmek, şehirleri kendim seçmek ve her birinde en az bir hafta kalmak.

Son iki hafta zorunlu tatil olacaktı. Bütün masrafları onlar karşılayacaktı. Bana düşen yalnızca yaşamak, gözlemlemek, anlamak ve her pazartesi bir rapor teslim etmektir. İnsani, kuru, kesin bir anlatım.

Sözleşmeyi imzaladım. Eve haber verdim. Hiçbir şey sormadılar. Yalnızca aylık erzakın gelip gelmediğini öğrenmek istediler. Ben Amerika'da bir yılla yüzleşmek üzereydim. Onlar, her zamanki gibi, bir sonraki ayla yüzleşiyordu.

Ne olur ne olmaz diye maaşım doğrudan İtalya'daki banka hesabıma yatırılıyordu. Bana kibarca şunu söylemenin bir yolu vardı: "Aptallık etme. Elindekiyle yaşa. Bakalım gerçekte kimsin."

Ancak on beş yıl sonra özgün raporlarıma, analizlere ve hakkımda topladıkları malzemeye erişebildim. Bu kitap oradan doğdu. Yayımlamak için onay aldım, tek bir şartla: siparişi veren şirketin adını asla anmamak.

Önemi yok. Bu hikâye logolarla ilgili değil. Bizzat yaşamadıkça anlaşılması imkânsız bir ülkedeki bir adamla ilgili.

En uzak noktadan mı başlıyorum?

Mantıklı seçim merkezden değil, kenarlardan başlamak. İki basit nedenle:

1. Deneyden yeni çıkmıştım: yüksek berraklık, en üst düzeyde dikkat.

2. Uçtan başlayarak rotayı düzeltebilir ve yolculuğu temiz bir şekilde bitirebilirdim.

Boston'dan ya da Chicago'dan başlamama gerek yoktu. Bir sınırdan başlamalıydım. Yalnızca kâğıt üzerinde Amerika olan bir yerden.

Alaska'nın başkenti Juneau'yu seçtim. Yalıtılmış. Yalnızca tekneyle ya da uçakla ulaşılabilen. Kimseye ait olmayan bir şehir. Başlamak için kusursuz yer.

Kaynakları Verimli Kullanmak

Yola çıkmadan önce bir Amerikalının her şeyden önce saygı duyduğu şeyi yaptım: bir turist gibi değil, bir profesyonel gibi örgütlendim.

En geniş iç hat ağlarına sahip, en popüler üç havayolunu aradım. Bir saatten kısa sürede, %60 indirimle elli iç hat uçuşluk bir kupon defteri satın aldım.

Zaman sınırı yok. Gün sınırı yok. Kısıtlama yok. Tek bir şart: bir yıl içinde kullanmak.

Aynısını otel zincirleri, Uber taksiler ve araç kiralama şirketleriyle de yaptım, sonra etapların, yöntemlerin — ama sürelerin değil — düzgün bir planını hazırladım.

Hazırdım.

İlk gerçek başarımdı. İlk işaret, nasıl hareket edeceğimi bildiğimdi. Amerika bekleyeni değil, harekete geçeni ödüllendirir.

Şirket işlemleri görünce bir Amerikan kültürünün her zaman yaptığını yaptı: güvenilirliği kontrol etti.

Bir yıllık kesintisiz hareketi yönetebilir miydim? Beklenmedik olaylarla, mesafelerle ve acil durumlarla başa çıkabilir miydim? Bağımsız mıyım?

Bu nedenle, yola çıkmadan önce çok önemli bir ayrıntıyı daha hallettim:

Kredi kartımda en az 100.000 dolarlık aylık limit olduğundan emin oldum.

Harcamak için değildi. Onları yönetebildiğimizi göstermek içindi. Amerikalılar böyle düşünür: özerkliğin yoksa özgürlüğün de yoktur. Ve özgürlüğün yoksa değerlendirilemezsin.

O andan itibaren program artık sıradan bir görev değildi. Bir misyondu.

VE ŞİMDİ GERÇEKTEN YOLA ÇIKIYORUZ

Alaska, Amerika Birleşik Devletleri'nin parçası yalnızca coğrafya bakımından. Başka bir dünya.

Kadınların iz bırakmadan kaybolduğu yer. Bir şikâyetin asla yerine ulaşmadığı yer. Şehirlerin, vahşi bir kıtanın ortasında yalnızca medeni adacıklar olduğu yer.

Juneau ilk sınavımdı: onu ülkenin geri kalanına bağlayan hiçbir yolu olmayan bir başkent. Amerika gibi hissettirmeyen bir Amerika parçası.

Burada bir şeyi anlamaya başladım: yolculuk coğrafi olmayacaktı. İnsani olacaktı.

BLOK 1 (Cilt I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – California – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Cilt II)

Hawaii – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Cilt III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Cilt IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Cilt V)

North Carolina – North Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – South Carolina

BLOK 6 (Cilt VI)

South Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West Virginia – Wisconsin – Wyoming

MISSOURI

Missouri çelişkilerle dolu bir eyalettir. Bir yanda sakın Ortabatı; öbür yanda sertliğini hiç yitirmemiş bir Güney. Amerika'nın en bölünmüş topraklarından biridir: zorlu mahalleleriyle St. Louis ve Kansas City, paralel bir dünyada yaşayan beyaz banliyöler, yoksul

ve ağır işleyen kırsal bölgeler, çok konuşan ama az çözen bir siyasi sistem.

Huzursuzluğu gizleyen normalliğin, ciddi sorunları örten yüzeysel gülümsemenin, hiçbir şey yolunda değilken bile “her şey yolunda”nın eyaletidir.

Buradaki kadınlar bir patlamayla kaybolmaz. Sürekli bir baskının altında kaybolurlar: aile, iş, gelenek, yoksulluk, alttan alta süren şiddet, kırılğan bir sağlık sistemi.

Missouri kadınları alışkanlıkla siler. Herkes ondan dayanmasını bekler. Ve o, kendi içinden kaybolana kadar dayanır.

St. Louis’li Kadın – 35 yaşında

St. Louis iki dünyada var olan bir şehirdir: biri tarihle zengin, öbürü şiddetin, ihmalin ve ırksal eşitsizliğin kapanına kısılmış.

Buradaki kadın aynı anda üç sorunla yüz yüzedir: – tehlikeli mahalleler – kırılğan okullar – düşük ücretler.

Şehrin temel ağlarında çalışır: – klinikler – süpermarketler – yardım hizmetleri – yemek sektörü – temel eğitim.

Sistemin taşıyamadığını o taşır. Ve o her şeyi taşıırken, kimse onu taşımaz.

Onun yokluğu kentseldir: her gündelik krizi yöneten o olduğu hâlde, şehrin yeniden inşasında hiçbir söz hakkı yoktur.

“Kusursuz” Banliyölerin Kadını – 40 yaşında

Büyük şehirlerin dışında kusursuz görünen banliyöler vardır: temiz sokaklar, iyi okullar, düzenli evler.

Buradaki kadın yoksul değildir, ama özgür de değildir.

Korumak zorundadır: – yüksek bir aile imajını – kusursuz çocukları – sürekli bir sosyal varlığı – dolu bir ajandayı – “lekesiz” bir evliliği – asla düşmeyecek bir yaşam standardını. Baskı sessiz ve süreklidir. Çökemez. Yavaşlayamaz. Kırılganlık gösteremez.

Onun yokluğu zihinseldir: bir insan olarak değil, yalnızca bir rol olarak var olur.

Kırsal Kesimin Kadını – 49 yaşında

Missouri’nin kırsalı yavaş, muhafazakâr ve kapalıdır. Evler birbirinden uzak, hizmetler asgari, gelenekler ağırdır.

Buradaki kadınlar olağanüstü az değişen bir dünyada yaşar: – güvencesiz işler – sağlık hizmetine zayıf erişim – kalabalık aileler – yaygın bağımlılıklar – sosyal hayatı denetleyen kiliseler – rolden kurtulmak için çok az imkân.

Seçimsiz yükümlülüklerden oluşan bir hayattır bu. Bir sorunun varsa, kendin halledersin. Çökersen, kimse fark etmez.

Onun yokluğu coğrafi ve kültürel: mesafenin ve geleneğin içinde kaybolur.

Sanayinin ve Kol Emeginin Kadını – 37 yaşında

Missouri’de orta ölçekli sanayiler çok güçlü bir yer tutar: depolar, koordinasyon, montaj hatları, üretim tesisleri.

Buradaki kadınlar ağır bedensel işler yapar: – paketleme – üretim hatları – gece vardiyaları – yük taşıma – kalite kontrol – koordinasyon desteği.

Yıpranmış bedenler, düşük kazançlar, imkânsız saatler. Eyaletin ihtiyaç duyduğu, ama tamamen görünmez olan bir emektir bu. Onun yokluğu bedenseldir: kırılır ve araya girecek kimsesi yoktur.

Sonsöz – Missouri

Missouri görünürdeki normallikle ayakta duran bir eyalettir. Ve normalliğin içinde kadınlar kendilerini kaybeder.

Zor mahalleleri, aşırı sosyal banliyöleri, sert fabrikaları, ağır işleyen kırsalı yönetir.

Her gün sessiz bir savaştır. Ve sessiz savaşlar en yıkıcı olanlardır.

Missouri kadınları tek bir darbeyle silmez. Onları kimsenin sorgulamadığı alışkanlıklarla siler.

Düşünce – Missouri

Ciltteki her eyalet bir tür yokluğu gözler önüne serer. Missouri “sessiz” olanı serer: rutinden, toplumsal beklentilerden, herkes için her şey olmak zorunda kalmanın zorlamasından doğan yokluğu.

Burada kadınlar her toplumsal sınıfı bir arada tutan görünmez yapıştırıcıdır. Her yeredirler. Ve tam da bu yüzden kimse onları görmez.

Missouri silinmenin nefret ya da çatışma gerektirmediğini öğretir. Bütün bir toplumun kadınların her zaman orada olacağını varsaymasını gerektirir, o kadar.

İşte bu yüzden bu bölüm temeldir: desteklenmeyen normalliğin bir tuzağa dönüştüğünü hatırlamak için.

MONTANA

Montana saf enginliktir: devasa dağlar, bitmeyen yollar, uçsuz bucaksız ormanlar, yalnız evler, teni kesen kışlar. ABD’nin en güzel eyaletlerinden biridir. Ve içinde yaşaması en zor olanlardan biri.

Burada kadınlar çatışma yüzünden kaybolmaz. Coğrafya, yalıtılmışlık, kırsal bir zihniyet ve duygusal yalnızlık yüzünden kaybolurlar. Sessizliğin gürültüden daha ağır bastığı bir eyalettir.

Montana direnç ister. Ve herkes adına direnmek zorunda olanlar kadınlardır.

Ücra Yerlerin Kadını – 51 yaşında

Burada en yakın dükkândan 30 km uzakta yaşayabilirsin. En yakın klinikten bir saat. Gerçek bir hastaneden iki saat.

Bu bölgelerde yaşayan kadınlar şunlarla yüz yüzedir: – aşırı soğuk – anında yardımın olmaması – görmezden gelinen sağlık sorunları – bakımı gereken eski evler – ailenin bütün sorumluluğu – mahsur kalmanın somut korkusu.

Onun yokluğu coğrafidir: hiçbir şeyin ulaşmadığı yerde yaşadığı için kaybolur.

Ranç Ailelerinin Kadını – 39 yaşında

Montana hayvancılıkla yaşar. Sığırlar, atlar, büyük hayvanlar ve bedensel emek.

Buradaki kadın her şeyi yapar: – hayvanlara yardım eder – herkese yemek pişirir – hesapları yönetir – araç kullanır – acil durumlarla uğraşır – hiçliğin ortasında çocuk büyütür.

Bir erkek gibi çalışır, ama “ailenin bir parçası” sayılır. Onun yokluğu ekonomiktir: değer üretir, ama hiçbir yerde görünmez.

Küçük Kasabaların Kadını – 44 yaşında

Montana’nın küçük kasabalarında zaman durur. Topluluklar küçüktür, herkes herkesi tanır ve kimse değişmez.

Bir kadın şunları yapmak zorundadır: – anne olmak – güvenilir olmak – “skandal çıkarmamak” – bağlı olmak – her zaman hazır olmak.

Kendini yeniden yaratamaz. Kültürel sınırlarını aşamaz. Kırılğanlığını dile getiremez.

Onun yokluğu toplumsaldır: kendine değil, topluluğa aittir.

Doğa Turizminde Çalışan Kadın – 33 yaşında

Montana parkları, gölleri ve hemen yanındaki Yellowstone için turist çeker. Kartpostalların arkasında otelleri, restoranları, açık hava etkinliklerini, bakımı, koordinasyonu ve temizliği yürüten kadınlar vardır.

Ağır vardiyalar, mevsimlik ücretler, ücra yerlerde bir hayat. Hiçbir istikrar yok.

Onun yokluğu ekonomiktir: sektör onun sırtında yaşar, ama o hiçbir zaman huzur içinde yaşamaz.

Sonsöz – Montana

Montana göz alıcı bir doğa ile amansız bir yalnızlığın karışımıdır. Buradaki kadınlar uzaklığın içinde kaybolur: fiziksel, duygusal ve kültürel uzaklığın. Yalnız evleri, rançları, aileleri, küçük kasabaları ve turizmi bir arada tutanlar onlardır. Ve onlar her şeyi bir arada tutarken, kimse bakmaz.

Düşünce – Montana

Ciltteki her eyalet bir yokluk biçimini gözler önüne serer. Montana her şeyi yutan coğrafyanın ürettiğini serer.

Burada kadınlar şiddetle ya da aşırı yoksullukla silinmez. Kilometrelerce hiçlikle, insanı yalnızlaştıran kışlarla, hiç

değişmeyen bir kültürle, reddedemedikleri bir rolle silinirler.

Yavaş, sessiz bir silinmedir bu. Tam da hiç ses çıkarmadığı için fark edilmesi en zor olanlardan biri.

NEBRASKA

Nebraska açık, doğrusal, düz bir topraktır. Uçsuz bucaksız tarlalar, dinmeyen rüzgâr, sonsuz gökyüzü. Dışarıdan: sakinlik. İçeriden: yalıtılmışlık, ağırlık, muhafazakâr topluluklar, zorlu tarım işi ve çok az fırsat.

Ortabatı ile Batı arasında, yarı yolda yaşayan bir eyalettir, ama ikisinin de güçlü yanlarına sahip değildir.

Burada kadınlar kaos yüzünden kaybolmaz. Ağır gelen normallik, tarımsal rutin, hiç değişmeyen roller, coğrafi yalnızlık yüzünden kaybolurlar.

Nebraska gürültü yapmaz, ama tüketir.

Çiftlik Kadını – 40 yaşında

Nebraskalı kadın çiftliğin ayrılmaz bir parçasıdır: – şafakta kalkmak – bakılacak hayvanlar – herkes için yemek – ailenin hesapları – takip edilecek ekinler – evin bakımı – büyütülecek çocuklar – ani acil durumlar.

Erkekler kadar çalışır, çoğu zaman daha fazla. Ama “işsiz” olarak kayıtlıdır.

Onun yokluğu ekonomiktir: değer üretir, ama verilerde yoktur.

Küçük Kasabaların Kadını – 46 yaşında

Herkesin herkes hakkında her şeyi bildiği, birkaç bin kişilik yerler.

Kadın şunlar olmak zorundadır: – evde olan bir anne – istikrarlı bir eş – saygın bir figür – kilisede etkin – topluluğun destekçisi.

Kestirme yollara, krizlere ya da ani değişikliklere hakkı yoktur. Başkalarının belirlediği sabit bir rolün içinde yaşar.

Onun yokluğu kültürel: bir yeri vardır, ama sesi yoktur.

Hafif Hizmet İşlerinde Çalışan Kadın – 32 yaşında

Nebraska'nın şehirlerinde – Lincoln, Omaha, Grand Island – gündelik işi kadınlar yapar:

– kasiyerlik – temizlik – yemek sektörü – okul yardımcılığı – huzurevleri – sekreterlik

Düşük ücretler, bölünmüş vardiyalar, hiçbir gelecek yok. Onun yokluğu toplumsaldır: o olmadan şehir işlemez, ama “kalkınma”dan söz edilirken kimse onun adını anmaz.

Mesafelerin Kadını – 53 yaşında

Nebraska, gerçek bir kasaba görmeden iki saat araba sürebileceğin bir eyalettir. Bu mesafe bir yaşam biçimine dönüşür.

Şehirlerin dışında yaşayan kadın şunlarla yüz yüzedir: – her ihtiyaç için uzun yolculuklar – az tıbbi bakım – sert kışlar – yalnız evler – tekdüze bir rutin – gerçek bir sosyal ağın olmaması.

Onun yokluğu coğrafidir: kilometrelerin içinde kaybolur.

Sonsöz – Nebraska

Nebraska basit görünen bir topraktır, ama bu basitlik yalnızca yüzeyde.

Buradaki kadınlar şunların içinde kaybolur: – ücretsiz tarım işi – kapalı topluluklar – aşırı mesafeler – hizmet eksikliği – katı roller.

Topraktan, gelenekten ve sessizlikten yapılmış bir yokluktur bu.

Düşünce – Nebraska

Her eyalet bir yokluk biçimini sergiler. Nebraska hiç değişmeyen gündelik hayatın inşa ettiğini sergiler.

Göze batan bir şiddet, gösterişli bir kriz yoktur. Yalnızca kendini tekrar eden bir hayat, tanınmayan bir emek, bırakılamayan bir rol vardır. Nebraska, kadınların her şeyi bir arada tuttuğu ve tam da bu yüzden görülmediği eyalettir.

İşte bu yüzden bu bölümü hak ediyor: çünkü en yaygın silinme, normal görünendir.

NEVADA

Nevada görüntü üzerine kurulmuş bir eyalettir. Işıklar, kumarhaneler, oteller, eğlence, turizm, kumar, bitmeyen gece hayatı. Dünyanın özgürlük, aşırılık ve olanak olarak algıladığı bir vitrin.

Gerçek bunun tam tersidir.

Nevada, kadın bedeninin en kolay kullanıldığı, sömürüldüğü, tüketildiği ve yerine yenisinin konduğu yerlerden biridir. Kadınların fırsat eksikliğinden değil, varlıkları bir mal gibi görüldüğü için kaybolduğu bir yer.

Buradaki kadın yokluğu modern, bilinçli ve kasıtlıdır. Zarif, kesintisiz ve temiz bir silinme. İmkânsız saatlerden, gece vardiyalarından, estetik baskıdan, yıpranmış bir kimlikten ve turizm sektörünün dayattığı rollerden oluşur.

Kumarhanelerin ve Otellerin Kadını – 33 yaşında

Las Vegas ancak binlerce kadın şunları yürüttüğü için ayakta durur: – resepsiyon – kat hizmetleri – restoranlar – barlar – eğlence – müşteri hizmetleri – koordinasyon – turistik çağrı merkezleri.

Gece vardiyaları, iptal edilen hafta sonları, var olmayan tatiller, sürekli baskı. Kadınlar içlerinde hiç enerji kalmasa bile kusursuz bir görüntü sürdürmek zorundadır. Onun yokluğu fiziksel ve psikolojiktir: onu bir insan olarak değil, “deneyimin bir parçası” olarak kullanan bir sistemde çalışır.

Gece Sektöründe Çalışan Kadın – 29 yaşında

Nevada’nın gecesi göz alıcı değildir. Serttir. Işıkların, müziğin ve gösterilerin arasında hayatlar tükenir:

– hostesler – dansçılar – barmenler – tanıtım görevlileri – görüntüye ve estetik varlığa bağlı roller

Bedenin sözleşmenin bir parçasıdır. Onu idare edemezsen bir dakikada yerine başkasını koyarlar.

Onun yokluğu ekonomik ve ahlakidir: iş onun kişiliğini değil, görüntüsünü ister.

Sahne Arkasını Yürüten Göçmen Kadın – 41 Yaşında

Dev otellerin arkasında yüzlerce göçmen kadın vardır: Filipinli, Meksikalı, Haitili, Orta Amerikalı.

Turistlerin çalışırken görmemesi gereken her şeyi yapanlar onlardır:

– sanayi çamaşırhaneleri – aralıksız temizlik – yer altındaki mutfaklar – devasa depolar – akşam koordinasyonu – salonların

hazırlanması

Gizli hayatlar. Yorgun bedenler. İnsanlık dışı vardiyalar. Onun yokluğu sistemiktir: vazgeçilmezdir ama görünmezmiş gibi muamele görür.

Las Vegas'ın Dışında Yaşayan Kadın – 52 yaşında

Nevada yalnızca ışıklardan ibaret değildir. Onu çevreleyen çöl de Nevada'dır: küçük kasabalar, alçak evler, seyrek hizmetler, yalıtılmış sanayiler.

Buradaki kadınlar şunlarla yüz yüzedir: – karşılanamaz maliyetler – kısıtlı sağlık hizmeti – ulaşım eksikliği – devasa mesafeler – sert, birbirine zayıf bağlı topluluklar – sınırlı olanaklar.

Dünyanın bu eyaletle özdeşleştirdiği hayatın tam tersini yaşar.

Onun yokluğu coğrafidir: ışıkların Nevada'sında değil, gerçek Nevada'da yaşar.

Ondan kimse söz etmez.

Sonsöz – Nevada

Nevada performans üzerine kurulmuş bir eyalettir. Her şey görüntü, deneyim ve eğlencedir.

Kadınlar bu makineyi döndüren sessiz motordur: oteller, kumarhaneler, restoranlar, eğlence, bakım, koordinasyon.

Yine de en az değer görenler onlardır. Sert, tüketici ve görünmez bir gerçeklik yaşarken başkalarının hayallerini taşıyanlar onlardır.

Nevada onları tam da kullandığı gibi siler.

Düşünce – Nevada

Her eyalet yokluğun bir yüzünü gösterir. Nevada en modern olanını gösterir: ekonomik işlevlere indirgenmiş kadınlar.

Onu silen yoksulluk değildir. Sistemdir.

İnşa edilmiş bir yokluktur: sessiz, zarif, fırsat kılığına girmiş. Kadınların bin olanağı vardır, ama onları tüketmenin de bin yolu vardır.

İşte bu yüzden bu bölüm çok önemlidir: çünkü ışıkların arasında, onları her gün yakanlar daha az görünür.

NEW HAMPSHIRE

New Hampshire’da özgürlük, ormanlar, göller, tepeler, kusursuz köyler, sakin yollar ve neredeyse sıfır vergi vardır. Dışarıdan minimalist bir cennet gibi görünür: kaos yok, gürültü yok, dev şehirler yok. Yalnızca düzen ve doğa.

Sorun şu ki tam özgürlük çoğu zaman tam yalnızlık demektir.

Ve devlet kamu hizmetlerine yeterince yatırım yapmadığında, yük doğrudan insanların, her şeyden önce de kadınların omzuna biner.

Burada kadınların yokluğu bir trajedi değildir. Yalnızlıktır, katı kültürel alışkanlıklardır, aile baskısıdır ve gerçek toplumsal ağların yokluğudur.

New Hampshire saldırmaz. Seni yalnız bırakır.

Küçük Tophuluğun Kadını – 47 yaşında

New Hampshire’ın köylerinde her şey sakin görünür. Her şey kapalıdır.

Kadın şunlar olmak zorundadır: – güvenilir bir anne – saygın bir toplumsal figür – okullarda gönüllü – toplulukta hep hazır – yerel kurallara göre “iyi bir insan”.

Hata yapamaz. Normun fazla dışına çıkamaz. Duygusal krizler yaşamayı göze alamaz.

Onun yokluğu kültürelidir: bir rolü vardır, ama özgürlüğü yoktur.

Soğukta ve Uzakta Yaşayan Kadın – 52 yaşında

New Hampshire büyük değildir, ama yalıtılmış bölgelerle, birbirinden uzak evlerle ve kışın engele dönüşen yollarla doludur.

Buradaki kadın şunlarla yaşar: – aylarca kar – her şeyi zorlaştıran mesafeler – geç tedavi edilen sağlık sorunları – zihinsel yalnızlık – yer bırakmayan ev rutini – kıt yerel sağlık hizmeti.

Düşerse bekler. Hastalanırsa kilometrelerce araba sürer. Duygusal olarak çökerse kimse fark etmez.

Onun yokluğu coğrafidir: sessizliğin ve soğuğun içinde kaybolur.

Temel İşler – 38 yaşında

Orta büyüklükteki şehirlerde — Concord, Manchester, Nashua — temel hizmetleri kadınlar yürütür:

– okullar – klinikler – yaşlı bakımı – kamu daireleri – ilköğretim – idari hizmetler

Düşük maaşlar, maaştan çok daha büyük sorumluluklar, sürekli duygusal yükler.

Onun yokluğu işlevseldir: refah sisteminden geriye kalanı bir arada tutar, ama devlet onun sektörlerine az yatırım yapar.

Vazgeçilmezdir, ama tükenmiştir.

Turistik Bölgelerde Düşük Ücretli İşlerde Çalışan Kadın – 33 Yaşında

Eyaletin kuzeyi turizmle yaşar: sonbahar yaprakları, göller, dağlar, kış.

Kusursuz görüntülerin arkasında şunları yapan kadınlar vardır: – tesisleri temizler – kahvaltı hazırlar – restoranlarda çalışır – B&B işletir – odaları toplar – asgari bakımı yapar.

Yoğun mevsimler ve boş mevsimler. İstikrarsız bir ekonomi. Sıfır gerçek koruma.

Onun yokluğu ekonomiktir: her şey onun üzerinde döner, ama sistem onu değiştirilebilir sayar.

Sonsöz – New Hampshire

New Hampshire düzenli ve sessizdir. Ve kadın tam da bu yüzden ses çıkarmadan kaybolur.

Şunların arasında kaybolur: – geleneksel roller – kapalı topluluklar – fiziksel mesafe – bitmeyen kış – yetersiz hizmetler – düşük ücretli temel işler.

Gürültü yoktur. Kaos yoktur. Yalnızca norma dönüşen bir yalnızlık vardır.

Düşünce – New Hampshire

Her eyalet farklı bir yokluk biçimi gösterir. New Hampshire “kusursuz” olanını gösterir: kibar, temiz ve düzenli bir silinme.

Burada kadın toplulukları yönetir, ama onu yönetecek bir topluluğu yoktur.

New England'ın çelişkisi budur: ne kadar uygarsan, kadının her şeyi kendi başına çözmesini o kadar çok beklersin.

Ve bu bölüm bu yüzden gereklidir: görünüşte “iyi” olan eyaletlerin de yaşamak için korkunç olabileceğini hatırlatmak için.

NEW JERSEY

New Jersey bir sınır toprağıdır: bağlantılı, telaşlı, pahalı, işe gidip gelenlerle dolup taşan, karma ailelerle, göçmenlerle, zor mahallelerle, pahalı banliyölerle ve unutulmuş şehirlerle dolu. Burası “köprüünün öte yakasındaki” New York değildir. Kadınların, verdiğinden fazlasını tüketen bir sistemi yönettiği karmaşık, parçalı bir eyalettir.

Buradaki kadın yokluğu çok sert beş unsurdan doğar: – son derece yüksek yaşam maliyeti – görünmez ev işi – tüketen işe gidip gelme – gerçek gerilimler taşıyan çok etnikli topluluklar – direnen geleneksel aile rolleri.

New Jersey kadınları şiddetle silmez. Onları bin işlevin arasında var olmanın yorgunluğuyla siler.

İşe Gidip Gelen Kadın – 36 yaşında

New Jersey işe gidip gelenlerin eyaletidir. New York'a ya da Philadelphia'ya ulaşmak için her gün saatler harcanır: geciken trenler, içinden çıkılmaz trafik, yüksek ulaşım maliyetleri ve çok geç dönüşler.

Bu hayatı yaşayan kadın “yarı yarıya” yaşar: – yarısı işte – yarısı toplu taşımada – yarısı evde (ki bu, ironik biçimde, aile yükünün yarısından fazlasını kaplar)

Onun yokluğu zamansaldır: kendine ayıracak vakti yoktur. Hiçbir şeye vakti yoktur.

Kırıntılarda var olur.

Hizmet Sektöründeki Göçmen Kadın – 42 yaşında

(Latin Amerikalı, Haitili, Afrikalı, Filipinli)

New Jersey göçmen gücüyle ayakta durur. Buradaki kadın bütün eyaletin sahnesini taşır: – zenginlerin evlerinde temizlik – kayıt dışı bebek bakıcılığı – restoran mutfakları – bakımevleri – bakım işleri – düşük ücretli temel hizmetler

Aynı anda üç sorunla yüz yüzedir: – düşük ücretler – çok yüksek kiralar – devasa aile sorumlulukları.

Onun yokluğu ekonomik ve dilseldir: çalışır, konuşur, uyum sağlar, ama sistemin kıyısında kalır.

Vazgeçilmezdir, yine de her zaman değiştirilebilir.

Zor Mahallelerin Kadını – 34 yaşında

New Jersey yalnızca varlıklı kibirden ibaret değildir. Doğu'nun en sorunlu şehirlerinden bazıları buradadır:

– kent şiddeti – yetersiz finanse edilen okullar – işsizlik – kırılan sağlık hizmeti – gerçek toplumsal hizmetlerin yokluğu

Burada yaşayan kadın şunlarla yüz yüzedir: – sürekli güvensizlik – güvencesiz işler – verimsiz ulaşım – ücretlerle orantısız yaşam maliyeti.

Tek ebeveynli ailelerin direğidir, toplumsal ağların omurgasıdır, kimse onu kurtarmazken her şeyi kurtaran figürdür.

Onun yokluğu kentsel ve yapısaldır: sistem çöktüğünde kimse onu dinlemez.

Zengin Gururun Kadını – 45 yaşında

New Jersey'nin öteki yüzü varlıklı banliyöleridir: kocaman evler, mükemmel okullar, düzenli mahalleler.

Buradaki kadınlar sürekli baskı altında yaşar: – dolu bir aile takvimi – çocukların etkinlikleri – zorunlu gönüllülük – kusursuz toplumsal imaj – statü sembolü olarak kurulan evlilik – son derece yüksek beklentiler.

Kırılgan görünemez. Başarısız olamaz. Gösteriyi yarıda kesemez.

Onun yokluğu bir kimlik meselesidir: bir birey olarak değil, bir aile işlevi olarak görülür.

Sonsöz – New Jersey

New Jersey fazla hızlı ve fazla pahalı yaşayan bir eyalettir. Onu gerçekten yürütenler kadınlardır, ama sistem onları kullanırken siler.

– işe gidip gelme – görünmez işler – yetersiz hizmetler – tehlikeli mahalleler – aşırı rekabetçi banliyöler – katı aile rolleri – gerçek destek olmadan çok kültürlülük

Eyalet onlar sayesinde işler, ama onların emeğine hiç bakmaz.

Düşünce – New Jersey

Her eyalet bir tür yokluk sergiler. New Jersey, çok şey bekleyen ve karşılığında çok az veren bir sistemden doğanı gösterir.

Arada kalmanın eyaletidir: iktidar merkezlerine fazla yakın, onların fırsatlarına fazla uzak. Burada kadınlar sürekli bir sıkışma

hâlinde yaşar: zamanın, paranın, enerjinin, kimliğin sıkışması.

Bu tek bir etkenin suçu değildir. Hepsinin toplamıdır.

Ve New Jersey'yi bu cilt için merkezi kılan tam da budur: kadın yokluğunun dolu bir hayattan da doğabileceğini gösterir; insanın kendine ayıracak alan dışında her şeyle dolu bir hayattan.

NEW MEXICO

New Mexico Amerika'nın en büyüleyici ve en zorlu eyaletlerinden biridir. Saf güzellik: uçsuz bucaksız çöller, kıvrıl kanyonlar, yerli topluluklar, kadim kültür, maneviyat, sessizlik. Ama bu güçlü estetiğin ardında çok daha sert bir gerçeklik yatar:

– tarihsel yoksulluk – kronik bağımlılıklar – zayıf kamu hizmetleri
– coğrafi yalnızlık – kırılğan okullar – gizli aile içi şiddet – sınır ötesi uyuşturucu kaçakçılığı

Kadınların tesadüfen kaybolmadığı bir eyalettir: her şeyin ağır bastığı bir toprakta yaşadıkları için kaybolurlar; mesafe, tarih, kültür, yoksulluk, kapalı topluluklar, güvencesiz işler.

New Mexico terk edilmiş bir güzelliştir. Ve bu terk edilmişliğin içinde her şeyi bir arada tutan kadınlar vardır.

Pueblo'ların Yerli Kadını – 43 yaşında

New Mexico, Amerika kıtasındaki en kalabalık Kızılderili nüfuslarından birine sahiptir: Pueblo, Navajo ve Apache kadınları.

İki dünya arasında yaşar: – kadim gelenekler – onu görmezden gelen modern devlet.

Şunlarla yüz yüzedir: – yetersiz finanse edilen okullar– asgari sağlık hizmeti– aşırı kalabalık konutlar– düşük ücretler– temel

hizmetlere kısıtlı erişim– kültürel ve coğrafi yalnızlık.

Kalabalık aileleri, bütün toplulukları ve ağır sorumlulukları taşır.

Onun yokluğu tarihseldir: son yüz yılda devlet halkından her şeyi aldı ve karşılığında neredeyse hiçbir şey vermedi.

Yoksul Bölgelerin Latin Amerikalı Kadını – 35 yaşında

New Mexico Amerikan olmaktan çok Latin'dir. İspanyolca her yerdedir, karma aileler, ağır emek.

Latin Amerikalı kadınlar eyaletin sahne arkasının her yerindedir: – temizlik – yemek hizmetleri – bakım – hafif tarım – yerel dükkânlar – topluluk desteği.

Son derece düşük ücretlerle ve artan maliyetlerle yaşarlar. Pek çok aile uçurumun kenarında yaşar. Belgesiz olunca durum daha da kırılgandır: korku, görünmezlik, hiçbir gerçek yardım.

Onun yokluğu ekonomik ve siyasidir: çok çalışır ama hiçbir zaman temsil edilmez.

Her Şeyden Uzakta Yaşayan Kadın – 52 yaşında

New Mexico devasadır, ama boştur. Minicik kasabalar, çölde evler, birbirinden saatlerce uzak şehirler.

Buradaki kadın şunlarla yüz yüzedir: – tam bir yalnızlık – uzaktaki sağlık hizmeti – sıfır ulaşım – sert kışlar, acımasız yazlar – hiç değişmeyen rutin – az iş – çevrede yaygın bağımlılıklar.

Düşerse kimse gelmez. Doktora ihtiyacı olursa saatlerce araba sürer. Sorunları olursa onları kendisi halleder.

Onun yokluğu coğrafidir: uzamın içinde kaybolur.

Turistik-Manevi Sektörde Çalışan Kadın – 30 yaşında

New Mexico “manevi” turizmi çeker: sanat, meditasyon, çöller, inziva merkezleri, yerli kültürü.

Şiirsel görüntünün ardında ekonomiyi taşıyan kadınlar vardır: – B&B’ler– kültür rehberleri– galeriler– küçük restoranlar– zanaat dükkânları– mevsimlik hizmetler.

Oynak bir sektördür: yüksek sezonda mükemmel kazançlar, öteki aylarda neredeyse hiçbir şey.

Onun yokluğu ekonomiktir: bölgenin güzelliği para çeker ama orada yaşayanlar için onu tutmaz.

Sonsöz – New Mexico

New Mexico iki uç arasında var olan bir eyalettir: mutlak güzellik ve kronik yoksulluk. Derin maneviyat ve siyasi ihmal. Güçlü gelenek ve zayıf hizmetler.

Buradaki kadınlar her şeyi omuzlarında taşır: yerli toplulukları, Latin aileleri, yalıtılmış çöller, sanat şehirlerini, asgari işleri.

Ve onlar eyaleti taşıırken, kimse onları taşımaz.

Ses çıkarmayan bir yokluktur, çünkü manzara fazla güzeldir. Ve güzellik her şeyi örter.

Düşünce – New Mexico

Her eyalet farklı bir yokluk biçimi sergiler. New Mexico, mesafenin ve çözülmemiş tarihin yarattığını sergiler.

Burada kadın tek bir güç tarafından silinmez. Her şey birlikte siler onu:

– coğrafya – kültür – gelenek – yoksulluk – yalnızlık – aile rolleri
– hizmet eksikliği – siyasi görünmezlik

Kadim bir silinmedir bu. Neredeyse kalıtsal.

Ve bu bölüm bu yüzden çok önemlidir: çünkü New Mexico zamanın unuttuğu bir yer değildir. Devletin unuttuğu bir yerdir. Ve kadınlar bunun bedelini her gün öder.

NEW YORK EYALETİ

New York bir şehir değildir. Bedene çarpan bir şeydir. Seni yakalayan ve istemesen de sürükleyen bir dalgadır. İzin istemeyen bir varlıktır. Buraya adım atarsın ve hemen anlarsın: onun karar verdiğine sen karar vermezsin.

Dünyada milyonlarca insanla çevriliyken bir çölde olduğundan daha yalnız hissedebileceğin tek yerdir. Seni izleyen, ölçen, değerlendiren, tüketen bir şehirdir ve temposuna ayak uyduramazsan arkasına bakmadan seni geride bırakır.

New York seni karşılamaz. Seni değerlendirir.

Dünyanın başkentidir, ama aynı zamanda görünmezlerin de başkentidir. Yalnızca kazananları gösteren, her karışını işleten binlerce kadını unutan şehir. Kimse onları taşımazken başkalarının hayatını taşıyan kadınlar.

New York her şeydir aynı anda: şiddetle sergilenen zenginlik ve artık sesi olmayan yoksulluk, beş yılda çehresini değiştiren mahalleler ve elli yıldır değişmemiş mahalleler, birbirine karışan diller, üst üste binen kültürler, kesişen bedenler, birbiriyle gerçekten hiç konuşmayan hayatlar.

Durmaksızın hareket üzerine kurulmuş bir şehirdir: tıklım tıklım trenlere binip inmek, kirli ve parlak sokaklarda yürümek, seni su

üstünde tutacak bir iş aramak, siparişleri yetiştirmek için koşmak, kliniğe, okula, eve, vardiyalara, bin farklı yöne gitmek. Sana çok şey vaat eden, ama yalnızca söküp aldığını veren bir topraktır.

New York, başkalarının görmezden geldiği parçaları bir arada tutan kadınlar sayesinde işler: gökdelenlerin en üst katlarında çalışanlar, alt katlarda yerleri temizleyenler, vakti olmayan ailelerin çocuklarını büyütenler, kimsenin bakmak istemediği mahallelerde hayatta kalanlar, senden her şeyi isteyip seni hep yarım bırakan bir şehre göğüs gerenler.

Burada kadın aynı anda üç düzeyde baskı yaşar:

1. Tempo baskısı:

yavaşlarsan kaybolursun. New York kimseyi beklemez ve senin için istisna yapmaz.

2. Maliyet baskısı:

burada her şey fazla pahalıdır: ev, zaman, enerji, kimlik. Ve her gün mali bir sınava dönüşür.

3. Varlık baskısı:

hep orada olmalısın, direnmelisin, işlemelisin, dayanmalısın.

Ama seni kim taşıyor?

New York güzel ve acımasızdır: sana gerçek fırsatlar verir, ama son derece yüksek bir bedel ister.

Buradaki kadın zayıf bir varlık değildir. Günlük bir hayatta kalma makinesidir. Okulları, hastaneleri, restoranları, temizliği, kamu hizmetlerini, ulaşımı, aileleri, gökdelenleri, işletmeleri ve mahalleleri ileri taşıyan odur.

Yine de şehrin hikâyesinde onun sesi merkezde değildir. Arka plandır. İşlevseldir. Gereklidir ama kutlanmaz. Oradadır, ama duyulmaz.

New York her şeyi vitrine koyan şehirdir, onu gerçekten işletenler dışında.

Ve bu ciltte farklı bir yer tutmasının nedeni tam da budur. Herhangi bir eyalet gibi değildir. Amerika'nın bütün kadın yokluklarının birleştiği noktadır: ekonomik, kültürel, kentsel, dilsel, ırksal, mesleki ve duygusal.

İşleyen ve işlemeyen her şeyin küçük evrenidir.

Burada kadınlar her yerededir. Yine de bir saniyede kaybolabilirler. Temposunun şehrinkinin gerisine düşmesi yeter.

New York büyüktür, ama bir kadının hayatının ağırlığını taşıyacak kadar büyük değildir. Ve bu bölüm bunu kanıtıyor: dünyanın en ünlü şehri en adil şehri değildir. Yalnızca en görünür olanıdır. Ve onun gündelik hayatının devasa gürültüsünde kadın sessizliğin içinde kaybolur.

Manhattan

Olivia, 39 – Midtown, yüksek katlı ofisler ve koşuşturmalı bir hayat

Olivia metroya 7.10'da biner. 6 numaralı hat, ayakta, elinde telefon, gözleri şimdiden e-posta akışında.

Midtown'daki cam bir binanın yirmi yedinci katında çalışır. Kimsenin gerçekte açıklayamadığı hizmetler satan bir şirkette proje yöneticisidir. Herkes rakamlardan, tahminlerden, çeyrek hedeflerinden söz eder. İnsanlardan kimse söz etmez.

Olivia'nın günde iki saat uyanık gördüğü altı yaşında bir kızı var. Sabah onu giydirmek için, akşam yatırmak için. Gerisi başkalarına devredilmiştir: bebek bakıcısı, okul, okul sonrası etkinlikler, aceleyle yazılmış mesajlar.

Patronu ondan “esneklik” ister, ama esneklik hep tek yönlüdür: – uzadıkça uzayan toplantılar – programın dışına taşan görüşmeler – uydurulmuş acil durumlar – “bu akşama kadar” bitirilmesi gereken projeler.

Manhattan fırsatlar şehri olarak satılır. Olivia için zamanını çalan ve onu eve teslimat, çamaşırhane ve ücretli hizmet biçiminde geri satan bir şehirdir.

Akşam ofisten çıktığında binaların ışıkları alay gibi gelir. Her şey ışıl ışıldır, onun hayatı dışında.

Olivia'nın yokluğu ucuz değildir. Zamanını yiyip bitirir. En çok önemli olduğu yer dışında her yerededir.

Ben, Nando, onu yavaşlamayı göze alamayan birinin hızlı adımlarıyla 3. Cadde'yi geçerken izlediğimde basit bir şey görüyorum: kendisini asla ayakta tutmayacak bir şehri ayakta tutan bir kadın.

— Nando

Brooklyn

Aisha, 31 – Bedford-Stuyvesant, tersine işleyen soylulaştırma

Aisha tarihsel olarak siyahların yaşadığı bir mahalle olan Bed-Stuy'da doğdu. Rap, tarih, aileler, kiliseler ve yazın kaldırımlarda mangallar.

Sonra “sanatçılar” geldi, yatırımcılar, yeni kahveciler, tasmalı safkan köpekler ve tutarsızca yükselen fiyatlar. Bilinen senaryo.

Aisha yerel bir devlet okulunda çalışır. Öğrencileri her yıl tahliyeyle yüz yüze gelen ailelerden gelir. Çocukluk arkadaşlarının çoğu artık orada yaşamıyor; “kentsel yenileme” projeleri onları dışarı itti.

Ders verir, dinler, çatışmaları yönetir, korur. Gündüz öğretmendir, psikologdur, abladır, koruyucu duvardır. Gece kiralık bir mutfağın masasında ödev okur; bir gün o evi artık ödeyemeyeceği kaygısıyla.

Şehir Brooklyn’i “havalı” diye kutlar. Aisha’nın “havalı” olmaya vakti yoktur: hayatta kalmak zorundadır.

Onun yokluğu kentsel ve siyasidir: herkesin üzerinde spekülasyon yaptığı mahallede, gerçekten dinlenmeyen tek kişi odur.

— Nando Queens

María Fernanda, 42 – Jackson Heights, üç dünya

tek bedende

María Fernanda Ekvadorlu. Queens’te, Jackson Heights’ta yaşıyor: tek bir sokak bloğunda on farklı dilin konuşulduğu ve hiçbirinin iktidarın dili olmadığı yer.

Geceleri Manhattan’da ofis temizler, gündüzleri de gerektiğinde bebek bakıcılığı yapar. Uyku saatle ölçülen bir lükstür.

İki çocuğu var: biri Quito’da doğdu, biri New York’ta. Büyüğü ona neden hiç evde olmadığını soruyor. Küçüğü annesinin hep acelesi olduğunu sanıyor.

María, Ekvador’da kalan annesine para gönderiyor. İki kıtayı taşıyor. Tek bir bedenle.

Hayatı bitmeyen bir yolculuktur: Queens → Manhattan → Queens.
Yavaş trenler, ağır çantalar, yorgun bacaklar.

Kimse onu gerçekten görmez. Baktığı Amerikalı kızın anne babası için o “Mary”dir. Temizlikçi arkadaşları için “hiç durmayan kadın”dır.

Onun yokluğu dilsel ve toplumsaldır: işleyen New York’u işletir, ama hiçbir resmî anlatıya ait değildir.

Ben, Nando, onunla bir pazar sabahı Roosevelt Avenue’da karşılaşıyorum ve aklımdan geçen tek şey şu: bu ülke yalnızca onun gibi kadınlar düşmesine izin vermediği için ayakta duruyor.
— Nando

Bronx

Keisha, 29 – South Bronx, gündelik direniş

Keisha South Bronx’ta yaşıyor. Yıpranmış binalar, sık sık çalan sirenler, ucuz dükkânlar, kırık kaldırımlarda oynayan çocuklar.

İki çocuğu tek başına büyütüyor. Babaları yıllar önce vaatlerin ve özürlerin arasında kayboldu.

Bir süpermarkette akşam vardiyasında çalışıyor: – hızlı kasa – sinirli müşteriler – her dakikayı denetleyen müdürler – hiçbir zaman yetmeyen bir ücret.

Gündüz koşturur: – çocukları okula götürür – öğretmenlerle konuşur – yardımcıları yöneten daireyle tartışır – her doları sayarak alışveriş yapar.

Kendini düşünmeye vakti yok. Tek bildiği o iki çocuğu ayakta tutması gerektiği.

Bronx hâlâ bir sorun olarak anlatılıyor. Keisha kimsenin tanımadığı çözümdür: politikacıların yalnızca dekor olarak kullandığı bir mahalleyi ayakta tutan anne.

Onun yokluğu yapısaldır: olan biten her şeyin merkezindedir, ama sistem için yoktur.

— Nando

Staten Island

Gina, 45 – iki şehir arasında görünmez bir yolcu

Gina Staten Island'da yaşıyor. Manhattan'da bir sigorta ofisinde çalışıyor. Her gün aynı rutin:

– otobüs – vapur – metro – ofis – sonra her şey geriye, başa dönüş.

Manhattanlılar için Staten Island neredeyse yoktur. Haritada bir nokta, yığının dibi. Gina için ise evdir. Ama aynı zamanda bir kafestir.

İş değiştirmek isterdi, ama ciddi her fırsat çok uzakta. Çocuklarına daha çok vakit ayırmak isterdi, ama o vakti ulaşım veriyor. Her akşam yorgun olmamak isterdi, ama şehir kıyılarında yaşayanlara nazik davranmaz.

Onun yokluğu hem zamansal hem mekânsaldır: onu yalıtın bir yerde yaşar, onu kullanan bir yerde çalışır.

Ben, Nando, onu vapurda ayakta, elinde kahve fincanı, gözleri silüette kaybolmuş hâlde hayal ediyorum. Önünde New York. Hayatı ortada.

— Nando

Wall Street

Rachel, 37 – çökmeye hakkı olmayan kadın.

Rachel finans sektöründe çalışıyor. Vasat olma lüksü yok. O ortamda değil. Bir kadın olarak değil.

Daha hızlı konuşmayı, tonda asla hata yapmamayı, asla tereddüt göstermemeyi öğrendi. Kimse sana bir çöküşü bağışlamaz, ama bir kadının ömür boyu damga olur.

Günler birer makinedir: rakamlar, grafikler, görüşmeler, toplantılar, zincirleme e-postalar, iş yemekleri, fazla aceleyle alınan, sonuçları fazla büyük kararlar.

Eve döndüğünde boştur. Üzgün değil: boş. İş dışında hiçbir şey kuracak enerjisi yok. Yarım kalmış ilişkiler, kopmuş arkadaşlıklar, uzak bir aile.

New York, kadınların Wall Street'teki başarısını konferanslarda, güçlendirme etkinliklerinde ve panellerde alkışlar. Sonra mikrofon kapanır kapanmaz her şey eskisine döner.

Onun yokluğu duygusaldır: kararların alındığı her odada vardır, ama orada oturabilmek için kendinden bir parçadan vazgeçmek zorunda kaldı.

Bu hikâyenin bir ahlak dersi yok. Yalnızca açık bir hesabı var.

— Nando

Latin Amerikalı Dadı

Dolores, 54 – Upper East Side, başkalarının çocuklarını büyütür.

Dolores Meksika'dan geliyor. Yirmi yıldır New York'ta yaşıyor. Yirmi yıldır asla onun olmayacak evlere giriyor.

Upper East Side’da çalışıyor; kocaman daireler, kapıcılar, sessiz asansörler ve Queens’teki tek yatak odalı dairesinin tamamından büyük mutfaklar arasında. Onu “neredeyse aileden” sayan bir ailede dört çocuk büyüttü. “Neredeyse.” Her şeyi anlatan bir kelime.

Onların ilk adımlarını gördü, ağlamalarını dinledi, gözyaşlarını sildi, atıştırmalık hazırladı, onları okula götürdü, öğleden sonralarını filme aldı, itiraflarını dinledi.

O çocuklar büyüyünce giderler. Dolores kalır.

O akşam eve geç döner. Artık büyümüş öz oğlu ona hâlâ belli bir saygı besler, kırgınlıkla karışık: çocukken onu az gördü. Başkalarına annelik etmekle meşguldü.

Onun yokluğu ikilidir: başkalarının hayatında var olan bir anne, kendi ailesinde yok olan bir anne.

Ve Amerika her şeyi tek bir cümleyle özetler: “İş bu.”

— Nando

Evsiz Kadın

Monique, 51 – Midtown, milyonların arasında görünmez

Monique nerede bulursa orada uyur. Bazen bir barınakta, bazen kapalı bir vitrinin önünde bir parça kartonun üstünde, bazen bir metro istasyonunda bir sandalyede.

Bir zamanlar bir evi, bir partneri, bir işi vardı. Sonra bilinen sarmal: hastalık, borç, iş kaybı, ruhsal çöküş, tutunacak kimse yok. Siyah, elli yaşın üstünde ve sokakta geçirdiği her kışı taşıyan bir bedeni var.

Sabah, şehir işe koşarken, o oradadır. Aynı sokak, aynı köşe, kimsenin karşılaşmak istemediği aynı bakış.

Onun yokluğu tamdır: sistem için artık hiçbir şey değildir. İşçi değil, tüketici değil, “işe yarar” değil. Dolayısıyla yoktur.

Ben, Nando, New York’ta sokakta bir kadın gördüğüm her seferinde kendime aynı açık soruyu soruyorum: buraya düşmesi için devletin kaç basamağı atlaması gerektiği?

Cevap hep aynı: çok fazla. Nando

Büyük Hastane

Sofia, 34 yaşında – iki vardiya arasında hemşire, nefes

almadan

Sofia hastaneye pek çok kişi hâlâ uyurken girer. Vardiya sabah 7’den akşam 7’ye kadardır. Her şey yolunda giderse. Çünkü bazı servislerde “her şey yolunda giderse” diye bir şey yoktur.

Manhattan’da büyük bir hastanede çalışıyor. Bitmeyen koridorlar, neon ışıklar, alarmlar, monitörler, kırık sesler, makinelere bağlı bedenler, soru soran yakınlar, koşuşturan doktorlar.

Sofia çıkmeyi göze alamaz. Her hareketin sonuçları vardır. Her dalgınlık ağır basar.

Vardiyasının sonunda hâlâ şunlar vardır: – bitmeyen hikâyeler – unutamadığı bakışlar – fısıldamak zorunda kaldığı haberler – kimsenin ondan alamayacağı sorumluluklar. Hastanenin dışında New York hiçbir şey olmuyormuş gibi koşar. İçeride, şehrin en kırılğan parçasını o ayakta tutar.

Onun yokluğu hem duygusal hem kurumsaldır: sağlık sisteminin kalbindedir, ama sesi direnci kadar değer görmez.

Ben, Nando, üniformalı bu kadınların bir vardiyadan bitkin çıktığını izlerken basit bir şey anlıyorum: bir gün hepsi birlikte durmaya karar verse, şehir 48 saatte çöker.

— Nando

Restoranlar

Giulia, 27 – Lower East Side, tabaklar, masalar ve sıkıştırılmış

onur

Giulia İtalyan asıllı Amerikalı, ama gerçek İtalyanların artık tanımadığı New York’tan. Kartpostallık Little Italy’den değil, Lower East Side’daki bir restoranda bitmeyen vardiyalardan.

Garsondur, ama çok daha fazlasını yapar: – doğaçlama psikolog – sinirli müşterilerin paratoneri – mutfakla salon arasında tampon – sergilenecek estetik bir varlık – hep dik duran beden, hep takılı gülümseme

Bahşişler haftanın geçinmeye mi yoksa nefes almaya mı yeteceğine karar verir. Taban maaş, sektörde hep olduğu gibi, gülünçtür.

Akşamın sonunda ona en aptalca soruyu sorarlar: “Peki asıl işin ne?”

Sanki bu “asıl” iş değilmiş gibi. Onun yokluğu toplumsaldır: acıttıklarında herkesin ona ihtiyacı vardır, iş haklara gelince kimse onu hesaba katmaz.

Ben, Nando, salonda sekiz saatlik bir vardiyayı idare edebilen bir kadına, masada oturup sırf parayı ödediği için kendini daha

değerli sanan birinden daha çok saygı duyuyorum.

— Nando

Yaratıcı Sektör

Leah, 36 – Brooklyn, beynini asla kapatamayan bir yaratıcı

insan.

Leah Brooklyn ve Manhattan'daki bir yapım şirketinde yazar ve yapımcı olarak çalışıyor. Diziler, kampanyalar, içerikler. Hep icat edilecek bir şey, hep ikna edilecek biri, hep gülünç bir teslim tarihi.

Yeni bir projenin lansman partisinde herkes “vizyon”dan, “hikâye anlatıcılığı”ndan ve “yeni anlatılar”dan söz eder. Kimse uykusuz gecelerden, bitmeyen düzeltmelerden, çalınan fikirlerden ya da “işe tutku” kılığına girmiş tükenmişlikten söz etmez.

Leah Bushwick'te paylaşımlı bir dairede yaşıyor. “Kariyer yapmış” olabilir, ama şehrin pahalılığı her ilerlemeyi yiyip bitiriyor.

Onun yokluğu meslekidir: New York yaratıcılığı özgürlük diye satar, ama onun yaratıcılığı bütçelere, görüşmelere, saçma taleplere, sürekli baskıya bağlıdır.

Hayal gücü üretir. Başkaları onu paraya çevirir.

— Nando

Parça Parça Serbest Çalışan

Priya, 33 – üç iş, sıfır güvence

Priya Queens'te Hintli bir anne babanın kızı olarak doğdu. Eğitimli, kafası fikirlerle dolu, ama New York iş piyasası ona net

bir paket uzattı: ömür boyu serbest çalışma.

Ona “dış çalışan” diyen ajanslar için grafik tasarım yapıyor, adını hiç anmayan markalar için içerik yazıyor ve ara sıra kirayı çıkarmak için kısa kurslar veriyor.

Tatili yok, hastalık izni yok, ikramiyesi yok, garanti edilen hiçbir şeyi yok. Yalnızca sorumlulukları var.

Gündüz iş teslim eder. Gece e-postalarını kontrol eder; bir “yarına kadar bir mucizeye ihtiyacımız var” daha gelmemesini umarak.

Şehir şunu söylemeyi sever: “Burada yeteneğin varsa başarısın.” Ama gerçek başkadır: burada yeteneğin varsa, senden geriye hiçbir şey kalmayana kadar seni sıkırlar.

Onun yokluğu sözleşmeseldir: iletişimin, kampanyaların ve projelerin parçalarını yönetir, ama kâğıt üzerinde hep “dışarıdan hizmet”tir.

Ben, Nando, onun gibi birinin yüzünde tuzağı açıkça görüyorum: dolu bir iş, boş bir hayat.

— Nando

Toplu Konut

Tanya, 44 – East Harlem, anne, bakıcı, hedef

Tanya East Harlem’de bir toplu konut sitesinde yaşıyor. Binalar eski, bakımsız, asansörler sık sık bozuluyor, merdivenler aşınmış.

Üç çocuk annesi. Yerel bir okulda yardımcı olarak çalışıyor. Düşük kira ödüyor, ama asıl bedel başka: devletin artık kendinden saymadığı bir yerde yaşamak.

Her gün şunlar arasında bölünür: – iş – okul toplantıları – yardım edilecek komşular – yardımlar için bürokrasi – karmaşık bir

ortamda büyüyen çocuklar için kaygı – kavga, polis, siren sesleri.

Onun yokluğu siyasidir: mahallesi yalnızca “toplumsal sorunlar”dan söz etmek için bir fotoğraf gerektiğinde var olur.

Bu arada onu hayatta tutan odur, ve onun gibi her şeye karşı duvar olan kadınlar.

New York kalkınmadan, yenilenmeden ve yatırımdan söz eder. Ama bazı binaların merdivenlerini çıktığında, pek çoğunun yıllardır terk edildiğini anlarsın.

— Nando

Aile İçi Şiddet

Rosa, 38, Queens, korkuyla belgeler arasında kapana kısılmış.

Rosa Dominik Cumhuriyeti’nden. Queens’in bitmek bilmeyen bir köşesinde paylaşımlı bir dairede yaşıyor.

Ara sıra çalışan ve sırayla şunları yapan bir kocası var: özür dilediği günler, bağırduğu günler, ittiği günler, vurduğu günler. Rosa üç nedenle gitmiyor: – korkuyor – parası yok – ülkede kalma iznini kaybetmekten korkuyor.

Gece, adam uyurken, hiçbir şey olmuyormuş gibi yapar. Sabah morlukları örtmek için makyaj yapar ve bir çamaşırhanede işe gider.

Sistem ona şunu söyler: “Ara, yardım iste, çık oradan.” Ama gerçek daha kirlidir: dolu barınaklar, bekleme listeleri, iş yükü altında ezilen sosyal hizmet görevlileri, çok az gerçek koruma.

Onun yokluğu hukukidir: yasaların, belgelerin, korkunun ve seçenek yokluğunun boşluğunda kapana kısılmıştır.

Ben, Nando, dışarıdan izliyorum ve biliyorum ki “isterse gider” cümlesi bu dünyanın icat ettiği en sahte ve en korkakça cümlelerden biridir.

— Nando

Ultra-Ortodoks Mahalleler

Chaya, 29 – Borough Park, doğmadan önce belirlenmiş bir hayat.

Chaya Brooklyn’de, Borough Park’ta yaşıyor. Ultra-Ortodoks bir Yahudi mahallesi. Katı kurallar, kapalı bir topluluk, belirlenmiş roller.

Hayatı daha bir fikri olamadan kararlaştırıldı: – çok genç yaşta evlilik – çok sayıda çocuk – gerçek bir özerklik yok – merkezde dinî çalışma – tehdit olarak görülen dış dünya.

Günü doludur: ev, çocuklar, alışveriş, yemek, ritüeller, sürekli talepler. Hiçbir zaman gerçek bir sessizlik anı yok, hiçbir zaman yalnızca ona ait bir alan yok. Chaya’nın dile getiremediği düşünceleri var. Soramadığı sorular. Dışarıda neler olabileceğine dair sezgiler, ama oraya varmak için bir harita yok.

Onun yokluğu kültürel ve manevidir: dünyasının her hareketinde vardır, ama yapıdan ayrı bir birey olarak var olamaz.

New York çeşitliliği alkışlar, ama bazı kadınların başkalarını rahatsız etmedikleri sürece “görünmez” kültürel kafeslerde yaşamasını kabul etmekten memnundur.

— Nando

Tırnak Salonu

Li Mei, 41 – Flushing, kusursuz eller, tükenmiş hayat

Li Mei Queens'te, Flushing'de bir tırnak salonunda çalışıyor. Müşteri müşteriye, tırnak tırnağı izliyor; aseton kokusu, yüzünde maske, kambur bir sırt.

On yıldan uzun süre önce Çin'den geldi. Hemen iş buldu: nakit, uzun vardiyalar, az soru.

Haftada altı gün, günde on saat çalışıyor. Bazen daha fazla.

Müşteriler için mekânın bir aksesuarıdır: “tırnakları iyi ve sessizce yapan kadın”.

Kimse kendine sormaz: – cebinde ne kadar para kaldığını – ne sıklıkla kimyasal soluduğunu – sağlık sigortası olup olmadığını – geceleri ağrısız uyuyup uyuyamadığını. Onun yokluğu kimyasal ve toplumsaldır: neon ışıklar altında yavaş yavaş aşınır, başkalarının ellerini güzelleştirirken, kimse kendi ellerinin ne hâlde olduğunu fark etmez.

Ben, Nando, onu akşam dükkânı kapatıp parayı sayarken hayal ediyorum. Kârı değil: payı. Su üstünde kalmakla biraz daha derine batmak arasındaki farkı.

— Nando

Gecenin Kadını

Jasmine, 28 – Times Teams, parlak ışıklar, kırılğan hayat

Jasmine gece yarısından sonra yaşayan kulüplerde çalışıyor. Sanat için dans etmiyor. Hayatta kalmak için dans ediyor.

Uzun vardiyalar, karanlık koridorlar, fazla gülümseyen müdürler, hizmeti hak sanan müşteriler arasında çalışıyor.

Hiçbir yerde yazmayan on kural öğrendi: – gülümse – güvenme – yalnız kalma – sana ikram edileni içme – korku gösterme – gözünü açık tut – arkadaş edinme – hiçbir vaade inanma – durma – geç saatte eve yalnız dönme.

Her gece görünmez bir ip üzerinde denge oyunudur. Onu kimse korumaz: ne kulüpler, ne polis, ne şehir.

Onun yokluğu ahlakidir: herkes onun var olduğunu bilir, ama kimse onu bir işçi olarak tanımak istemez.

Ben, Nando, şafakta kulüplerden çıkan kızları gördüğümde bilirim ki güç göz alıcı değildir. Hayatta kalmaktır. — Nando Kurye Kadın Karla, 30 – Queens → Manhattan, yağmur, kar, sıcak, hep yollarda Karla bisikletiyle çalışıyor. Sırtında termal çanta, gidonda telefon, her şeye karar veren bir uygulama: – güzergâh – ücret – süre – ceza – sonraki sipariş Sistemin “akıllı” parçasıdır. Kimsenin bakmak istemediği parçası. Arabaların, taksilerin, çukurların ve affetmeyen trafik ışıklarının arasından fırlar. Yağmurda, karda, yüzünü donduran rüzgârda pedal çevirir. Hepsi damla damla teslim edilen birkaç dolar için. O akşam eve bitkin döner. Koruma yok, güvence yok, sigorta yok. Onun yokluğu dijitaldir: yalnızca uygulamaların içinde var olur. Dışında değil. — Nando Queens’in Derinliklerinden Bekâr Anne Erika, 33 – Far Rockaway, okyanus, mesafe ve yoksulluk arasında Far Rockaway New York’tur, ama tam da değildir. Uzak, kopuk ve unutulmuştur. Şehrin yalnızca istatistikler için kullandığı bir bölge. Erika orada iki çocuğuyla yaşıyor. Bir süpermarkette çalışıyor. Her gün elinden geleni yapıyor:

– çocukları büyütür – giydirir – kahvaltı hazırlar – okula götürür – işe koşar – müşterilerle, tartıarla, kasalarla uğraşır – çok uzun süren otobüs yolculuklarıyla eve döner – yemek pişirir – temizlik yapar – her şeyi düzene sokar

Üç hayatı olan bir annedir: kendisinin, çocuklarının ve mahallenin.

Onun yokluğu coğrafidir: görülemeyecek kadar uzakta yaşar.

Ben, Nando, haritalara ve mesafelere bakıyorum ve bir şeyi biliyorum: Far Rockaway’de yaşayanlar her gün görünmez bir engelle yaşar.

— Nando

Brooklyn’in Siyah Topluluğundan Kadın

Latoya, 40 – Brownsville, hayatta kalma rutini

Brownsville New York’un en yarah mahallelerinden biridir. Kadim yoksulluk, yetersiz hizmetler, ihmal edilmiş okullar.

Latoya’nın iki işi var: sabah bir okulda, akşam bir huzurevinde.

Günü hiç bitmez. Saati yoktur. Payı yoktur. Molası yoktur.

Her ay önce neyi ödeyeceğine karar vermek zorundasın: kira mı? faturalar mı? yiyecek mi? ulaşım mı? ilaçlar mı?

Onun yokluğu ırksaldır: kendine “ilerici” demeyi seven bir şehirde, yoksul mahallelerin siyah kadınları en son kaybolur ve ancak internette paylaşılacak bir trajedi olduğunda yeniden görünür olur. — Nando Teknoloji Sektöründen Kadın Hannah, 29 – Manhattan, girişim, kaygı, baskı, rol yapma Hannah “çeşitlilik”ten, “kapsayıcılık”tan, “gelecek”ten ve “yeni liderlik”ten söz eden bir teknoloji girişiminde çalışıyor. Sonra uygulamada: – tepede erkekler – kararları alan erkekler – projeleri yöneten erkekler – fonları alan erkekler. Hannah bütün görünmez işi yapar: organize eder, düzeltir, sunar, müşterilerle ilgilenir, acil durumlarla uğraşır. İşinde iyidir. O kadar iyidir ki herkes ondan yararlanır. Bir yıldır kaygı ve tükenmişlik için terapide. Onun yokluğu kültürelidir:

teknoloji modern olduğunu iddia eder, ama içi eskidir. Ben, Nando, anladım ki “yeni dünya” onu yönetenler değişmedikçe değişmez. — Nando Belgesiz Göçmen Yaritzta, 26 yaşında – Bronx, her yerde çalışır, saklanarak yaşar. Yaritzta devlet için yok. Dolayısıyla devlet de onun için yok. Üç alışılmadık yerde çalışıyor: – bir apartmanda temizlik – bir şarküteride yemek – gerektiğinde bebek bakıcılığı.

Ücreti nakit ödenir. Güvence yok. Koruma yok. Hak yok.

Polisten korkar, göç dairesinden korkar, ev sahiplerinden korkar, bir şikâyetin onu sonsuza dek kaybettirmesinden korkar.

Onun yokluğu hukukidir: iki dünya arasındaki boşlukta yaşar. Gereklidir ama tanınmaz.

— Nando

Kaçan Göçmen Kadın

Maha, 37, Astoria’dan, zorla evlilikten kaçıyor.

Maha iki yıl önce Orta Doğu’dan geldi. Arkasında şiddet uygulayan bir koca, özgürlüğünü istemeyen bir aile ve bir kadının kendi kararlarını vermesine izin vermeyen bir kültür bıraktı.

New York’ta Astoria’da paylaşımlı bir odada yaşıyor. Bir bakkalda çalışıyor. Akşamları telefonundan videolar izleyerek İngilizce öğreniyor.

İçinde kadim bir korku taşıyor: ailesinden birinin onu bulması. Her şeyin geri dönmesi. Özgürlüğün bitmesi. Onun yokluğu duygusaldır: yarı yarıya var olur, bir ayağı yeni hayatta, bir ayağı sonsuz kaçışta.

New York ona kaybolma şansı verdi. Şimdi var olmayı öğrenmesi gerekiyor.

— Nando

Kilometrelerce Yolun, Metronun, Gürültünün, Koşuşturmanın
Kadını

Elena, 50 yaşında – Manhattan, yiyip bitiren şehirde geçen bir hayat.

Elena otuz yılı aşkın süredir şehirde yaşıyor. Mahallelerin, binaların, dükkânların ve yüzlerin değiştiğini gördü. Arkadaşlarının gittiğini, iş arkadaşlarının işini kaybettiğini, ailelerin dağıldığını gördü.

O kaldı.

Bir büyük mağazada şef olarak çalışıyor. Uzun vardiyalar, ağır sorumluluk, sürekli baskı. Ekipleri yönetir, müşterilerle ilgilenir ve kaybedilmiş olması gereken günleri kurtarır.

Elena gerçek New York'tur: filmlerde görünmeyen. Sistemi işleten. Şikâyet etmeyen ama her darbeyi hissedenden.

Onun yokluğu varoluşsaldır: şehre her şeyini verdi, şehir ona karşılığında yalnızca direnç verdi.

Ben, Nando, burada yirmi yıldır yaşayan kadınlarla karşılaştığımda hiçbir turistin asla anlamayacağı bir şeyi anlıyorum: New York'ta yaşamak yavaş bir savaştır. Ve kalanlar her gün kutlamadan kazanır.

— Nando

Sonsöz

New York görülmeyi talep eden, ama asla gerçekten bakmayan bir şehirdir. İstenmemiş bir seçim gibi içine giren bir yerdir: ya kabul edersin ya seni ezer.

Bu kusursuz kaostun içinde kadınlar her şeyi bir arada tutan görünmez eksendir. Trenlerdedirler, mutfaklarda, hastanelerde, okullarda, gökdelenlerde, depolarda, iktidarın asla girmedığı mahallelerde. Her yerdedirler ama yalnızca ihtiyaç duyulduğunda hesaba katılırlar.

Şehir hayatın kendisinden hızlı koşar ve bu yarışta onu gerçekten taşıyanları tüketir. New York her şeyi vaat eder: başarı, fırsat, kurtuluş. Sonra söylemediği bir bedel ister.

Gerçek basittir: dünyanın en ünlü şehri, hiçbir zaman kapaklara çıkmayan kadınların sırtında yaşar.

Bu bölüm onları yeniden yüzeye çıkarıyor. Tek tek. Hikâye hikâye. Filtresiz. Romantikleştirmeden. Dik bir sırtla, milyonlarca başkasının ağırlığını taşıırken görmezden gelinen her hayatın hak ettiği gibi.

Düşünce

Ciltteki her eyalet bir tür yokluk gösterir. New York hepsini içinde barındırır. Burada kadın yokluğu tam ve katlanmıştır: – zamanın yokluğu– korumanın yokluğu– zihinsel alanın yokluğu– tanınmanın yokluğu– dinlenmenin yokluğu– molanın yokluğu– özerk kimliğin yokluğu– verilenin karşılığının yokluğu.

Özgürlük fikrini satan şehir, binlerce kadını onlar için tasarlanmamış sistemlerin içinde hayatta kalmaya zorlayan şehrin ta kendisidir. Vazgeçilmezdirler, ama gözden çıkarılabilirler. Oradadırlar, ama görünmezler. Motordurlar, ama anlatı değil.

New York'ta her kadın farklı bir savaş verir, ama hepsi aynı zemini paylaşır: onların mücadelesi karşısında bile durmayan bir şehir.

Ve bu sayfaların gerekli olmasının nedeni tam da budur: New York yalnızca silüet, sanat, kültür, başarı değildir. Aynı zamanda

yokluktur. Kadın yokluğu. En çok kaçınılan, en sahici, en sürekli olanı.

Kişisel Not

New York benim evim. Ve tam da evim olduğu için yalanlarını affetmiyorum.

Turistlerin, gazetelerin, dizilerin ya da başkalarının hayallerinin gördüğü şehri anlatmak beni ilgilendirmiyor. Beni ilgilendiren nefes alan, kanayan, gerçek insanların omuzlarında her gün kırılıp yeniden kurulan şehir.

Bir şeyi kesin olarak anlayacak kadar çok şey gördüm: buradaki kadınlar iki kat fazlasını taşır ve yarısını alır. Zayıf oldukları için değil, şehir onların gücüne alıştığı için. Ve dünya senin gücüne alıştığında seni korumayı bırakır. Ben, Nando, bu hikâyeleri yazdım çünkü bütün bunların sessizce geçirilmesini kabul edemiyorum. Bütün bu makineyi hareket ettirenlerin anlatının dışına itilmesini kabul edemiyorum. Şehrin gürültüsünün, onu ayakta tutan hayatların gürültüsünü bastırmasını kabul edemiyorum.

New York güzeldir, ama masum değildir.

Bu sayfalar bunu söyleme biçimim; hiçbir şeyi şekerle kaplamadan, gerçeğin bir zerresini bile eksiltmeden, kimseden izin istemeden.

— Nando

Ferdinando Frega